

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 28 Haziran 2013
Nr. Ref.: RK431/13

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Başvuru No: KI122/12

Başvurucu

Edison Rinxhi

Belediye Adi Suçlar Mahkemesi'nin Nr. reg. 46854/2012 sayı ve 19 Ekim 2012 tarihli kararı hakkında anayasal denetim başvurusu

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Mahkeme Heyeti:

Enver Hasani, Başkan
Ivan Čukalović, Başkanvekili
Robert Carolan, Üye
Altay Suroy, Üye
Almiro Rodrigues, Üye
Snezhana Botusharova, Üye
Kadri Kryeziu, Üye
Arta Rama-Hajrizi, Üye

Başvurucu:

1. Başvurucu, Arnavutluk doğumlu ve geçici ikametgahı Priştine Belediyesine bağlı Slivovo köyü olan Edison Rinxhi'dir (bundan sonra: başvuru).

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu Priştine Belediye Adi Suçlar Mahkemesi'nin Nr. reg. 46854/2012 sayı ve 19 Ekim 2012 tarihli kararına itiraz etmiştir.

Başvurunun Konusu

3. Başvurunun konusu Priştine Belediye Adi Suçlar Mahkemesi'nin Nr. reg. 46854/2012 sayı ve 19 Ekim 2012 tarihli kararı hakkında anayasal denetimi yapılması, cezanın kaldırılması ve davanın yeniden görülmesi için dosyanın ilk derece mahkemesine iade edilmesini talep etmiştir.

İlgili Hukuk

4. Başvuru Anayasa'nın 113.7 ve 21.4 fıkralarına, 03/L-121 sayı ve 15 Ocak 2009 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa (bundan sonra: Yasa)'nın 22. maddesi ile 22.7 ve 22.8 fıkralarına ile Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü (bundan sonra: İçtüzük)'nün 56. kuralı 2. fıkrasına dayandırılmıştır.

Başvuru Süreci

5. Başvurucu 4 Aralık 2012 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi (bundan sonra: Mahkeme)'ne başvurmuştur.
6. Başkan'ın GJR. 122/12 sayı ve 10 Ocak 2013 tarihli kararıyla Üye Arta Rama-Hajrizi raportör yargıç olarak görevlendirilmiştir. Başkan'ın aynı tarih ve KSH. KI122/12 sayılı kararıyla Üyeler Almiro Rodrigues (başkan), Ivan Čukalović ve Prof. Dr. Enver Hasani'den oluşan Önce Heyeti belirlenmiştir.
7. Mahkeme, başvurunun KI122/12 sayı ile kaydedildiğini 1 Mart 2013 tarihinde Temel Mahkemeye bildirmiştir.
8. Başkan'ın 29 Nisan 2013 tarih ve GJ.R.K.122/12 sayılı kararıyla Raportör Yargıç Arta Rama-Hajrizi yerine Üye Kadri Kryeziu raportör yargıç olarak görevlendirilmiştir.
9. Ön İnceleme Heyeti 13 Mayıs 2013 tarihinde Raportör Yargıç'ın raporunu görüştüktan sonra Mahkeme Heyeti'ne başvurunun kabul edilmezliği hakkında öneri sunmuştur.

Olguların Özeti

10. Kosova Cumhuriyeti Sınır Polisi Departmanı 8 Ağustos 2012 tarihinde Arnavutluk vatandaşı Edison Rixhi'ye Kosova Cumhuriyeti topraklarını terk etme emrini vermiştir.
11. İçişleri Bakanlığı Yabancılar ve Yasadışı Göç Departmanı 15 Ekim 2012 tarihinde saat 22:30'da Priştine Gilan yolu üzerinde D. P. H. TE Nazi şirketinde yapılan bir denetim esnasında başvurunun 8 Ağustos 2012 tarihli

emre uymayarak söz konusu binada müzisyen olarak çalışmaya devam ettiğini tespit edilmiştir.

12. Yabancılar ve Yasadışı Göç Departmanı 19 Ekim 2012 tarihinde Priştine Belediye Adi Suçlar Mahkemesi'ne bir dilekçe [Nr. 2012-YR-486] ile başvurarak 04/L-069 sayılı Yabancılar Yasası'nın (17. paragraf a. ve b. maddelerine bakınız) 32. maddesiyle bağlantılı olarak 33. maddesi, 88.1.1 ve 2. bendinin 1.1.6 bendi anlamında adi suça ilişkin sürecin başlatılmasını talep etmiştir.
13. Priştine Adi Suçlar Mahkemesi 19 Ekim 2012 tarihinde 46854/12 sayılı kararı çıkararak 04/L-069 sayılı Yabancılar Yasası'nın 88.1.1 bendi gereğince sanığa (başvurucuya) 50 avro para cezası kesmiştir.
14. Mahkemenin kararında 04/L-069 sayılı Yabancılar Yasası'nın 88.2 fıkrası uyarınca (14. paragraf d. maddesine bakınız) başvurucuya derhal sınır dışı edilmeye ilişkin koruyucu tedbir ve Kosova Cumhuriyeti sınırları içerisinde 2 yıl süreyle giriş yasağı da getirilmiştir.
15. Başvurucu, Adi Suçlar Mahkemesi'nin 46854/4 sayı ve 19 Ekim 2012 tarihli karara itiraz etmiştir (başvuru dosyasında tarihe ilişkin bilgi yoktur).
16. Priştine'deki Adi Suçlar Yüksek Mahkemesi 5 Kasım 2012 tarihinde başvurunun itirazını kısmen kabul ederek, Kosova Cumhuriyeti sınırları içerisinde iki yıllık giriş yasağını bir yıla indirip başvurucuya kesilen para cezasını onamıştır (1234/2012 sayılı karar).

İlgili Yasa

17. 04/L-069 sayılı Yabancılar Yasası:
 - a) Madde 33, Vizesiz Kalış Süre Kısıtlaması
Kosova Cumhuriyetine girişi için vizenin istenmediği yabancı, işbu Yasa hükümleri veya uluslar arası sözleşme ile aksi öngörülmediği sürece, girişin yapıldığı birinci gününden hesaplanmaya başlayarak altı (6) aylık zaman süresi içerisinde en fazla doksan (90) gün kalabilir.
 - b) Madde 32, Sınırın Yasadışı Yollarla Geçilmesi
Devlet sınırının yasadışı geçildiği, yabancıyı aşağıdaki şekilde hareket ettiği durumlar olarak değerlendirilir: 1.6. yeniden giriş yasağı bulunan sınır dışı emrinin geçerli olduğu halde Kosova Cumhuriyetine girmesi halinde.
 - c) Madde 88.1.1: *Aşağıdaki durumlarda, yabancı elliden (50) bin beş yüz (1.500) Euro'ya kadar parasal cezaya çarptırılır: işbu Yasanın 32. maddesinde belirtildiği şekilde, yasadışı olarak devlet sınırını geçmesi;*
 - d) Madde 88.2: *Yukarıda belirtilen durumlar haricinde, yabancılara aynı zamanda sınır dışı etme tedbirleri de uygulanabilir.*

Başvurucunun İddiaları

18. Başvurucu, adi suçlar mahkemesinde dava görüşüldüğünde dava usulü ihlali, olgusal durumun eksik tespit ve yasa ihlalinin bulunduğunu ileri sürmüştür.

19. Başvurucu Anayasa Mahkemesi'ne şu taleple başvurmuştur:

Sanık Edison Rinxhi (başvurucu) kendisine verilen ceza yükümlülüğünden muaf tutulsun, zira olgusal durum adil şekilde tespit edilmemiştir. Mahkeme, itiraz edilen kararı bozsun ve yeniden yargılama için ilk derece mahkemesine iade edilsin.

Başvurunun Kabul Edilirliği

20. Başvurucunun başvurusunun esastan görüşülmesine geçmeden önce Anayasa Mahkemesi, Anayasa'da belirtilip Yasa ve İçtüzükte ayrıntıları verilmiş olan kabul edilirlilik koşullarının yerine getirilip getirilmediğini incelemek durumundadır.

21. Mahkeme, başvurucunun Anayasa'nın 113.7 fıkrasına atıfta bulunmak ister. Anayasa'nın 113.7 fıkrası şöyledir:

Yasalarla belirlenen tüm yasal yollar tükendikten sonra bireyler, kamu otoriteleri tarafından kendi bireysel hak ve özgürlükler ihlal edildiğinde dava açma haklarına sahiptirler.

22. Mahkeme, başvuru dosyasında Adi Suçlar Yüksek Mahkemesi'nin 1234/2012 sayı ve 5 Kasım 2012 tarihli kararın yer aldığını, ancak bunun başvuru konusu olmadığını, Belediye Adi Suçlar Mahkemesi'nin Nr. reg. 46854/2012 sayı ve 19 Ekim 2012 tarihli kararının başvuru konusu olduğunu belirlemiştir.

23. Mahkeme, Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasa'nın 48. maddesinin gerekli kılması olmasına rağmen, başvurucunun Belediye Adi Suçlar Mahkemesi'nin Nr. reg. 46854/2012 sayı ve 19 Ekim 2012 tarihli kararıyla hangi anayasal haklarının ihlal edildiğini belirtmediğini tespit etmiştir. Yasa'nın 48. maddesi şöyledir:

İstem müracaatında bulunan kişi, isteminde hangi hak ve özgürlüğünün ihlal edildiğini tahmin ettiğini ve müracaatta bulunan kişinin itirazda bulunmak istediği kamu otoritenin somut işleminin hangisi olduğu konusunda doğru bir açıklama yapmakla görevlidir.

24. Mahkeme, usul ve maddi hukukun yorumlanması ve uygulanmasının adalet mahkemelerinin görevi olduğunu hatırlatır (Bkz. *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz v. İspanya [GC] nr. 30544/96, § 28, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi [AİHM] 1999-I*).

25. Anayasa Mahkemesi'nin görevi, delillerin doğru sunulup sunulmadığını ve başvurucuya adil yargılama yapılması anlamında usullerin, bir bütün olarak ele alındığında, gerektiği şekilde uygulanıp uygulanmadığını değerlendirmektir (bkz. *mutatis mutandis*, *Edwards – Birleşik Krallık*

13071/87 sayı ve 10 Temmuz 1991 tarihli kabul edilmiş dava başvurusu hakkında Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun Raporu vb).

26. Öyle ki yargılama usullerinin herhangi bir şekilde hakkaniyetsiz ve keyfi olduğunu tespit etmeye Mahkeme yetkili değildir (bkz. *mutatis mutandis*, *Shub – Litvanya davası ile ilgili AİHM'nin 17064/06 sayı ve 30 Haziran 2009 tarihli kabul edilmezlik kararı*).
27. İçtüzüğün 36. kuralı 2.b bendi şöyledir: *Mahkeme, açıkça temelden yoksun başvuruları şu kanaatlere vardığında reddeder: b) Sunulan maddi unsurların herhangi bir şekilde Anayasa ihlali iddialarını gerekçelendirmediği zaman;*

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Anayasa'nın 113.7 fıkrası, Yasa'nın 20. maddesi ve İçtüzüğün 36.2 fıkrası ile 56. kuralı uyarınca Anayasa Mahkemesi'nin 28 Haziran 2013 tarihinde yapılan duruşmasında oybirliğiyle:

- I. Başvurunun kabul edilmez olarak reddine,
- II. Kararın taraflara bildirilmesine,
- III. Yasa'nın 20.4 fıkrası uyarınca Resmi Gazete'de yayımlanmasına karar verilmiştir.
- IV. İşbu karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Dr. sc. Kadri Kryeziu, imza

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Prof. Dr. Enver Hasani, imza